

(696)

LVNA, f. 29, ap. 2, b. 276, l. 94

94

Kaunas,

Moksleivis

9^a klasė.

Mano svajonių mokykla

Mokykla. Trobelė aprūkusiom sienom, mažučiais užskrebusiai lange-liai. Už vėjo perpučiamą sieną siaučia pūga. Šalta. Prie spingsinčios žibalinės lemos du veidai seka raides. Vaikas užmerktom akutėm ir motina raukšlėtu, nuo darbų pajuodusiu veidu. Švelniais, ką tik spalius braukusiai pirštais ima Ji ir atverčia dar vieną puslapį. Vaikis už-snūsta. Lengvai nusvyra galva ir knabteli ant knygos.

Lietuviškas žodis. Daugel metų vėtytas ir mėtytas. Carinėj priespau-doj draustas, bet dar labiau aukštintas. Ar buvo prieš 100 metų mokyto-jų? Taip, buvo daraktorių, tačiau jų neužteko. Todėl didžiausios vargšo lietuviško žodžio puoselėtojos - Motinos. Retu kartu žiemą atsitraukędamos nuo besiskančio ratelio jos mokė, mokė savo vaikus. Mokė ne iš rusiškom raidėm rašytų knygų, o iš Karaliaučiuje spaustų, slapčia Lie-tuvon atneštų. Mokė, nes suvokė mokslo svarbą - mokytas žmogus skal-sesnę duoną valgė, šilčiau rengesi ir vargo nematė. Ak, štai šit kokias godas amželi atgal godojo...

Šiandien... trinkteli durim ir patenki į didžiulę mokyklos erdvę, pripildytą džiaugsmo, juoko. Be to mokykla būtų ne tokia: teigiamos emocijos skatina darbą, ir vaikai - liūdėti nemoka. Tačiau ir čia vy-rauja pyktis, kerštas, neapykanta. Nors mes - tos pačios mokyklos mokiniai, bet visi skirtini. Silpnas mokinys, nesugebantis kovoti už save, savasias teises, dažniausiai kenčia. Didžiausio nusivylimo etapais jis meta mokslą, gi sakydamas, jog "užsisėdo" mokytojai. Sunku ir suprasti, kokiamo gyvenimo kelyje vėliau sutiksi šiuos žmones. Ir vargsta jie, vargsta ne tik matydami kupinus ryžto ir idėjų išsilavinusius dvasios turčius, vargsta ir kasryt apmąstydam, ką duos valgyt savo vaikams, kaip rūpinsis, kad jiems netektų tokia skaudi dalia. Sako, šuo ir karia-mas pripranta. Žmogus - ne šuo. Tik tuomet visapusiškai pajunti antru-jų namų - mokyklos - reikšmę.

Ne visuomet ir mes, klasiokai, pasiryžę padėti savo draugams. I ge-rą sugebame atsakyti ir prievara, pasityčiojimu. Ko gali tikėtis iš žmogaus, kuris dabar tau paduoda ranką, o vėliau spjaus į veidą? Ret-karčiai ir tėvai nepasirūpina savo vaikais. Kaipgi ne - juk tuomet savartynuose neaugtų... Šiai laikais spjaunama į viską - tėvas už-muša savo ketverių metų dukterių ir, kaip niekur nieko, toliau prisi-

jungia prie kompanijos. Vargu ar šis žmogus matė ką nors šilto vaikystėje. O mokykla? Irgi ne paskutinėje vietoje, ar ne? Ar vaikų, renkančių centus prie didžiujų prekybos centrų, ateitis tik tokia? Ne vienas paliko mokyklą dėl skanesnio kąsnio. Baisu, tačiau ir prie tautos mentaliteto susmulkėjimo prisideda ir mokykla. Kodėl nesukūrus atskiros mokyklėlės benamiams, asocialių šeimų vaikams vietoj kelių gimnazijų. Neretai mokytojas veržiasi, stengiasi produktyviai aiškinti, o mokiniai neklauso, nors tu ką. Pasirodo, jog klasėje esantis mikroklimatas nenuteikia mokslui. Juk sunku prisiversti mokytis, kai kiti kvailioja. Nejučiomis ir tu tampi toks pat. Pasibaisėję mokinį elgesiu ir nesugebėjė įveikti abejingumo sienos, geriausi mokytojai "bėga" iš mokyklų. Pabėga tikrąja to žodžio prasme, jei meilė mokytojavimui nenugali moksleivių piktų išdaigų. O galop ir mokytojai - tokie patys žmonės, turintys išmaitinti savo vaikus. Tuomet matome politikais tapusius fizikus, verslininkais - gabius matematikus ir taip toliau... O kenčia jis - eilinis mokinukas, kuriam ką tik mokslus baigęs studentas - mokytojas sunkiai geba išaiškinti dėstomą dalyką. Ir nereikia po to stebėtis, kad tūkstančiams lieka spragų, o dalis jų net neįstoja į aukštąsias mokyklas. Kaip realizuoti save? Trodyti, jog esi ne paprastesnis už "moksliukus". Vaikinai pasirenka sportą. Daugumą īvairūs kovos menai veda ne prie gero. Sportas padeda atsipalaiduoti nuo kasdieninės rutinos. Tačiau ar ilgam? Kai vėl patenki į krūvos problemų ratą, nejučia pasiduodi draugų įtakai - ir dažnai ne per geriausiai... O mokykla ar negalėtų padėti? Kur kuriama šilta atmosfera ir draugiški santykiai?

Galbūt kaltas tas metas, kuriuo mes dabar gyvename: visi pilki, paniurę, užkasę savo emocijas tamsioje kasdienybėje. Lyg ir likės nuo anų laikų požiūris į politiką per baikštumo šyda: tarytum politika - purvas, apgavystė, tarytum jaunas, aktyvus žmogus - būtinai karjeristas. Tačiau mes, moksleiviai, iniciatyvūs. Keliaame galvas. Suorganizavę jaunimo rinkimus savo mokykloje ir pasikvietę S. Buškevičių, tikrai pakéléme savo bendraminčių jėgas darbui. Mes jaučiamės praskaidrinę, dar labiau pašviesinę ir taip neblogas mokyklos sienas. Svarbiausia - iniciatyva, kurios šiandienums visiems trūksta. Netgi permanentingam mokyklos atsinaujinimui. Vis dėlto, kodėl mes tokie akli? Atrodo, jog nemokūs bankai yra didesnė problema, nei jaunas žinių trokštantis žmogus. Ar tik nereikės naudotis patarle: "Skęstantysis už šiaudo griebiasi". Ne.

Mes tvirti. Pasiryžę įveikti sunkumus ir pralaužti visas sienas,
kuriuos šiandien juosia mokyklą.

Mūsų rankose - tikra jėga. Mes neleisime žengti atgal.